

ŠTEVILKA
LETOV.
TRST 1958-59

2

Galeb

LIST ZA MLADINO

Izhaja mesečno, izdajatelj in odgovorni urednik je Ivan Grbec. Ureja ga uredniški odbor.

Tiska tiskarna »Graphis« v Trstu, ulica sv. Frančiška 20. — Tel. 29-477

Naslovna stran je napravil Leo Koporc.

Vesele božične praznike in srečno novo leto 1959 želite vsem naročnikom in bralcem Galeba

Uredništvo in uprava

V S E B I N A

Karel Širok: Jezusa zibljeta dve golobici	25
Ivan Matičič: Skozi globine	26
Deklica in mamica	31
R. J.: Snežinka	32
Danilo Gorinšek: Vsi delamo	34
Ludovika Kalan: Spat gremo	35
Fr. Skalar: Uspavanka	36
M. Bambič: Jap	37
Zora Tavčar: Zgodba o kegljih	39
Stana Vinšek: Mati pri ognjišču	40
Skrivnostna fotografija	41
Siničke	42
Nekaj o letalstvu	43
Stana Vinšek: Letni časi	44
Samo Pahor: Naši kraji v davnih časih	45
Naši mali dopisniki	47

KAREL ŠIROK

Ilustriral: M. BAMBIC

Jezusa zibljeta dve golobici

Marija dete je rodila,
v plenice ga mehko povila.

In žalostno se je držala,
tako je Jožefu dejala :

»Kje dete moje bo ležalo,
kje bo ležalo, kje bo spalo?«

In Jožef zibko je stesal,
porisal jo in jo postlal.

Marija se je nasmehnila,
se nasmehila, govorila :

»Zdaj zibka že stesana je,
in mehko že postlana je.

A kdo bo zibal vse noči?
Jaz trudna sem in brez moči.«

In prileteli sta dve ptici,
dve krotki beli golobici.

In zibali sta dete vsako noc,
ob zori odleteli proč.

Okozí globine

Gresta na pot

Po enem letu zvestega službovanja dobita Japec in Nežica tri dni dopusta za obisk Zasadov: prvi dan tja, drugi dan doma, tretji dan pot nazaj. Saj bi dobila več dni, toda stric in teta ne moreta ostati ves teden sama v poletnem času, ko je največ dela, pozimi jima pa dopust nič ne koristi, ker ne moreta pregaziti gozdovja. Vseeno sta učenca zadovoljna tudi s tremi dnevi, samo da po' tolikem času vidita zopet svoje Zasade in svoje drage.

Odpavita se na dolgo in nevarno pot. Stric je precej v skrbeh, ker ima že slabe izkušnje, kako je bilo z onima dvema. Ne bosta šla praznih rok: teta jima pripravi lepo popotnico zanju in za njune domače, a stric jima da denaria za mater. Vse to bo še premalo. Stric pomiclja:

»Vesta, Tinču in Tonci se ni godilo dobro na tej poti. Zato ne maram, da bi hodila tudi vidva praznih rok skozi nevarnosti. Tinč ni imel takrat niti pipca v žepu, ti, Japec, pa vzameš s sabo sekiro, viš, tole.«

Fant se čudi: »Sekiro?«

»Da, sekiro, da se lahko branita, če srečata kako nevarno žival. Pa tale nožič vzemi, je dobro nabrušen, brez nožiča ne moreš na pot. Škatlo vžigalic tudi vzemi, morda vama bo treba kje zakuriti. Nazadnje niti laterna ne bo odveč, nič se ne ve, kaj vse pride, zaloti vaju noč ali zabrodita v temno goščavje. Tamle si jo vzemi, poglej, če nima dovolj olja, ga dolij. Vzeti boš moral nahrbtnik, da spraviš noter vse to. Sekiro nesi v roki, da jo lahko vsak trenutek uporabiš.« Končno se spomni stric še na nekaj. »Da ne bosta umirala od žeje; si vzemita bariglo vode.« Na vse je skrbno pomislil stric Rataj.

Potem se poslovita ter srečna in vesela odideta. Ratajeva teta zaskrbljena gleda za njima, stric ju pa spremlja z bariglo v roki. Odločil se je, da gre z njima prav do srede poti, da jima s tem čimborj olajša popotovanje. Na križišču pri koritu jima natanko dopove, kako naj ho-

dita naprej in katere smeri naj se držita. No, zdaj pa srečno! Odda jima bari glo, ju potreplje po rami — in hajdi! Bratec in sestrica gresta naprej, stric se obrne nazaj.

Zdaj pa hodita, hodita, nič hudega se jima ne more pripetiti. Vestno se držita smeri, ki jima jo je nakazal stric, le na križpotih sta v škripcih, toda zmeraj le pravo ubereta, vsaj tako se jima dozdeva. Držita se tudi sončne smeri, kakor jima je zabičaval stric: zmeraj proti soncu, ki jima naj bo najzanesljivejši kažpot. Še dobro da jima sije, če bi ga ne bilo, bi bilo težavnejše. Le naprej, oh, le naprej! Deklica s culo in bariglo, deček z nahrbtnikom in sekiro.

Na nekem križišču počivata. Sta že precej utrujena. Najprej si odmašita bariglo in se napijeta vode. Oh, koliko je vredna takale barigla, ne prazna, ampak polna vode! Hvala dobremu stricu, ki je na to vse pomislil! Nato si razvežeta culo in vidita, koliko dobrega jima je pripravila teta: kruha, gnjati, pečenih štrukljev, velik kos prekajene slanine, povrh še krhljev in sadja. Samo gledata in sline odcejata, najraje bi odnesla vse domov, da bi napravila domaćim čim več veselja, kakor predlanskim Tinč in Tonca. Le kruha si odrežeta in nekaj gnjati, zatem pojesta še nekaj krhljev in sliv, nakar culo lepo zavežeta. Še malo poležita, nekaj žužnjata, a kmalu ju zmanjka. Nobena skrb ju več ne tare, visoko

nad njima jima sonce kaže pot, vodo imata, brašno imata, zato sta brez skrbi — zaspala.

Ali sonce si utira svojo pot, medtem ko mlada popotnika sladko spita.

Japec se prebudi, pogleda okoli sebe in reče dremavo: »Oh, zaspala sva!«

Nežica vzdihne malo zaskrbljena: »Oh, bogve kako dolgo sva spala!«

Japec odkima: »Ne dolgo, sonce je zmeraj visoko. Kar brž se odpraviva naprej.«

Japec si oprta nahrbtnik, vzame sekiro, po soncu si naravna smer — in hajdi naprej!

Hodita, hodita, Japec se pogosto ozre na sonce, Nežica pa slednjič reče:

»Kaj nisva že hodila tod?«

»Kdaj neki?«

»Najbrž danes. Pota so mi znana, tu in tam vidim tudi najine stopinje na mehkem blatu.«

»Beži, beži, kakšne stopinje!«

»Čakaj, ko prideva na mehko, ti jih pokažem.« Res prideta. Toda obrnjeni so v nasprotno smer.«

Japec gleda sveže stopinje, pomicla, saj vendor nista srečala nobenih otrok! Ni dvoma, tu so res njuni sledovi. Japec gleda na sonce in se mu slednjič le nekaj v glavi odpira. Sonce bi se moralo višati, se pa le niža. Stric jima je govoril o dopoldanskom soncu, ko se viša. Potem sta zaspala; zdaj jima pa sije že popoldansko sonce, a mlada vrtoglavca vrtoglavita za soncem nazaj po svoji dopoldanski sledi. Da bi ju pečena račka brenila!

»Obrniti se morava,« reče Japec. Nežica uboga, nič ne reče.

Hudo je, dvakrat hudo, če sta toliko poto napravila zastonj, a zdaj bosta morala iskati smer brez sončnega kažipota.

Hodita, hodita, smer si jemljeta nasprotno od sonca. Na srečo je poletni dan dolg, a jima prenaglo tone. Japec spleza na smreko, se razgleda naokoli in se kmalu spusti dol.

»Sva že dobra,« reče, »tamle na tisti strani se kadi, kurijo. Najbrž bodo oglarji. Kar pojdiva!«

Gresta. Res zadeneta na visoko oglenico, kjer se kuha oglje; od kopice puhti vročina. Tam zraven si kuhaoglji večerjo. Popotnika se približata. Črni možje ju presenečeni gledajo.

»Glejte, glejte,« reče eden, »že zopet sta tu tista dva!«

Drugi oglar vpraša: »Ja, sta se mar zopet izgubila?«

»Seve, izgubila sva se,« prikima Japec.

»Kam pa gresta?« vpraša tretji.

»Na Zasade.«

»Prav ko takrat,« prikima prvi.

Zatem ju oglarji povabijo, naj prisedeta. Sprašujejo ju, kako in kaj je z njima? Pojasnila jim, da nista tista prva, ampak druga, ki gresta ravno isto pot in sta prav tako zašla.

»Dobro, dobro,« prikima črni možje. »Z nami bosta večerjala in tukaj v naši kolibi prespala.«

Odlično. Mlada popotnika sta zelo zadovoljna, ker se jima je dan tako srečno nagnil. Po večerji so še malo kramljali, nakar so se spravili spat.

Zjutraj po zajtrku sta se odpravila proti Zasadom, kamor so jima prijazni oglarji nakazali smer. Ko sta se končno prikazala v svoji rodni vasici, je tam bušnilo veliko veselje.

»Japec in Nežica prihajata!« Vse križem vpitje, vse je na nogah, ljudje in živila. Velik dogodek za Zasade, ta dan ne bo nihče dosti delal. Vsa otročad Zasadov drvi skupaj, staro in mlado se zbira, da vidi Česminova učenca, ki se šolata v daljnem Hruševju pri kmetu Rataju, a hkrati tudi v tamkajšnji osnovni šoli.

Saprabihs, kje sta, kakšna sta? Glejte, na sredi naselja stojita, obdana od gruče ljudi. Vsi križem mahajo okoli njiju, vsi se smejejo, a ju tudi občudujejo, ker sta se le kolikor toliko izpremenila, a tudi zrasla

sta. Le z veliko težavo se prerijeta do Češminove hiše kjer ju objamejo bratci, sestrica in mati.

Kmalu se spirajo noter. To je čebljanja! Mati niti do besede ne more. Potem položita culo na mizo in jo razvežeta. Joj, joj, koliko dobrega sta prinesla! Japec moško izvleče iz notranjega žepa kamižole denarje in jih položi slovesno na mizo pred mater.

»Tole so dali stric.«

»Oh, vajin zaslubeč tega leta!« povzdigne mati glas.

»Zahvaljena Devica planinska in Mati z Žalostne gore!«

Zdaj se prične podrobna pripoved o tem, kako sta preživela to svoje prvo službeno leto tam onstran gozdovja. Nežka je zelo prijazna, a Japec se modro drži in modro govori. Tudi Tonca je resna, le tu in tam kaj pripomni; zaveda se, da je na Hruševju in tudi o gozdu le nekaj več doživel ka Nežica. Najbolj moder je Tinč, ki se včasih nasmehne in nekaj zine, tu in tam se celo namrdne in zamahne z roko. Zdaj, ob Japčevi in Nežičini pripovedi se šele zaveda, kaj vse je bil doživel v dveh letih svojega šolanja tam čez na oni strani gozdovja in v gozdu samem. Saj itak velja na Zasadih kot najpogumnejši deček in že sam podpira dva vogla Češminove domačije, mati in Tonca pa dva. Vse prav, toda ne Tinč ne Tonca ne bi smela kazati te svoje zavesti tu, vpričo Japca in Nežice. Res nista še dosti poskusila, saj sta šele na polovici svojega šolanja; a kdo ve, kaj vse pride. Sama si ne želita nič hudega, kakor si tudi Tonca in Tinč nista želeta, a je samo prišlo.

Edino mati in Mihec samo verno poslušata in se ne spuščata v te stvari, ker jima niso znane.

Dan oddiha hitro, prehitro mine. Brž naslednje jutro se morata mlada gosta odpraviti spet na pot. Tinč strokovnjaško pregleda vse tisto, česar ni bil Japec iztresel iz nahrbtnika na mizo, in reče:

»Še vrv vama manjka. Praznih rok, kot sva hodila takrat s Tonco, je neumno, spustiti se na tako pot. Jaz bi vzel danes s seboj mimo sekire, laterne in barigle še dolgo vrv ter posodo, moko, slanino. Nič se ne ve, kam lahko zaideta, da ne prideta zlepa ven.«

Da, da, Tinč ima prav, ker je dovolj izkušen. Mati jima vrne tisti kos prekajene slanine, ki sta jo prinesla, tudi gnjat jima vrne, nasuje jima koruzne moke, nekaj soli, žlice, da jima hleb kruha, ponev, pločevi nast lonec in lončeno skledo. Če ne izgubita, bosta že nazaj prinesla.

»Tako je prav,« prikima Tinč. »Gresta lahko vsaj brez skrbi. Jaz nisem imel takrat drugega pri sebi kot boren pipec v žepu. Toda s takim orožjem ne maram nikamor več.«

(Dalje)

Rck

Vsak dan prinaša svoj nam dar
in vsaka ura svojo kapljo sreče;

kot voda, čas nikdar nazaj ne teče.
ti dobro le izrabi jo vsekdar —

Ilustrirala: KSENIJA PRUNKOVA

Deklica in mamica

Deklica rokavce pere.

»Kaj bi rada deklica?«

»Da bi očka bil tesac,

da bi stesal ladjico.«

»Kaj bi tebi ladjica?«

»Ladjica po vodi Kolpi
tja do sonca me odpelje.«

»Kaj bi tebi zlato sonce?«

»Rekla bi mu, da naj greje
srce moje mamice.«

»Kje je tvoja mamica?«

»V črni zemljji v grobu spi,
v mraku ji srce trojni.
Sonček naj ji grob ogreje,
da na grobu rožica,
zrasla ji bo iz srca.«

»Kaj bi z rozo, deklica?«

»Na srce jo bom pripela,
s srcem mamico ogrela.«

(Belekranska)

KSP

SNEŽINKA.

Snežinka se je naveličala neba in oblakov in teme pa je dejala:
»Nocoj je sveti večer. Grem na zemljo k ljudem pogledat, kaj delajo.«
In se je predala vetrju, da jo ponese v mesto. Zibala se je tja, zibala
sem in priplavala nad mestni trg.

»Zdaj si pa sama pomagaj,« se je poslovil veter in odzivžgal.
Mestni trg je žarel v svetlobi neštetih luči. Po trgu so se prerivali
ljudje. Pod pazduhu so nosili zavoje, z zlatimi vrvicami zavezane in s
smrečjem okrašene. Vsi so hodili svojo pot. Vsem se je mudilo.

Ob hišah so slonele smrečice, velike in majhne. Ob smrečicah pa pro-
dajalci dreves. Zeblo jih je. Radi bi prodali še zadnje smrečice in odšli
domov. Zakaj tudi pri njih doma je toplo in lepo nocoj.

Snežinka je priplavala in sedla na
majceno smrečico. Sedla je smrečici na
vrh in se ozirala okrog.

Gledala je in se čudila. Polno ljudi je
šlo mimo, ali niti eden ni bil drugemu po-
doben. Nekaterim je samo košček obraza
gledal iz debelega kožuha, drugim je silil
mraz skozi raztrgan jopič; enim so oči ža-
rele od veselja, drugim jokale od žalosti.

Čudila se je snežinka in se trudila, da
bi vse to doumela.

Pa ji misli zmede temna senca. Sne-
žinka se ozre in vidi: Ob smrečici stoji
ženska. Trese se od mraza in v dolgo ruto
skriva svoj obraz. Oči ima široko odprte

Ali žena je bežala in ušla. Zavila je v stransko ulico, pa še v drugo,
še ožjo in dalje in dalje ob nabrežju do lesene koče.

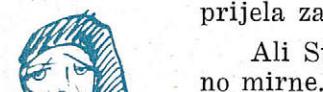
Tu je odprla duri in vstopila. Prižgala je konček sveče in stopila k
mali postelji v kotu. Na posteljici je ležal fantek.

»Stanko, glej!«

In je Stanko široko odprl oči. Drobne, suhe ročice so mu segle po smrečici in
blažen smehljaj se mu je razlil preko obraza. Nekam daleč so mu zasanjale oči in
ustne so mu zašepetale: »Mama, joj, ma-
ma. Koliko lučic! Koliko igrač! Vsa hiša
jih je polna. Vedno nove prihajajo. Vrte
se, skačejo, glej, okrog in okrog. Dvigajo
se, glej! Tudi jaz se dvigam. Mama, joj,
mama!«

In beseda mu je zamrla in mu je oko
ugasnilo. Ali blažen nasmej mu je ostal
razlit čez obraz.

Prestrašena mati se je sklonila in ga
prijela za roke: »Stanko! Stanko!«

Ali Stankove roke so bile mrzle in mirne, prečudno
mirne.

Sklonila se je žalostna mati nad sinčkom, mu skle-
nila mrzli ročici in ga poljubila na laske. Z oči ji je ka-
nila vroča solza na otrokovo lice.

Tedaj je tudi snežinka zajokala in padla z vršička.
Padla je na materino solzo in se z njo stopila v eno.

Ne dolgo, in obe sta se izpremenili v leden biser,
kajti v revnih leseni kočah je mrzlo tudi na božični
večer.

in strah in žalost sije iz njih.
Bliža se smrečici in že stoji ob
njej. Pogleda plašno navzdol in
navzgor po trgu. Roka ji seže
po smrečici, a se zopet skrije
pod ruto. Pa se zopet prikaže
bela ruka, zgrabi smrečico in še
preden se snežinka zave, kako
in kaj, že teče žena s smrečico
pod ruto preko trga.

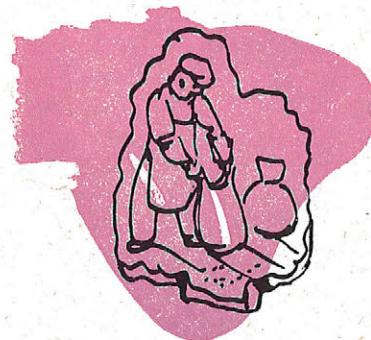
»Držite jo!« zavpije nekdo.

»Da se upa! Pa še nocoj!«
se jezi drugi, debel glas.

Vsi delamo

2. Teta žito
v mlin zapelje.
Stric nam v mlinu
moko zmelje.

4. Ded ga reže,
da ga vsem,

1. Očka seje,
žanje mati,
sestra veže,
brat omlati.

3. Strina iz moke
močnik skuha,
stara mati
speče kruha.

jaz pa zinem
in ga — snem.

LUDOVika KALAN

Ilustriral: M. BAMBIC

V gozdu je jesen že pospravila svoje pridelke. Listje, nakopičeno pod bukvami in hrasti, je rjavelo, nasičeno z vлагo jesenske megle in deževja. V globoko tišino so se zamaknile smreke in jelke. Tupatam se je čulo osamljeno frfotanje vran. Nebo je bilo svinčeno sivo in iz nizkih oblakov so pričele drseti prve redke snežinke. Neslišno so se lovile v zraku, kot bi se obotavljele pasti na zemljo. Sledile so jim debelejše in težje in se plesoč spuščale na tla.

Gozdne živali so se umaknile v svoje domove. Srne in jeleni so se zatekli v goščo smrek. Jazbec je smuknil v svojo lukanjo. Hrček se je zleknil v svojo žitno shrambo. Ježek, ki se je vso jesen pridno pripravljal na zimo, se je že stisnil pod listje v medvedovem brlogu. Polh je zapiral vhod v svoje ležišče v deblu stare bukve. Nad njim je imela domek veverička, v veliki rogovili vej. Kukala je iz gnezdeca in opazovala padajoče snežinke. Nejevoljno je gledala, kako se sneg zgošča in kopiči ter bo kmalu pokril njene podzemeljske zaloge orehov in lešnikov.

Tedaj so se začule v bližini težke stopinje, suho dračje je pokalo pod mehkim snegom. Počasi, s povešeno glavo je priplomastil velik, debel medved. Snežinke so se mu nabirale na rjavem kožuhu. Zapadlo je že toliko snega, da je težko našel vhod v svoj brlog.

»Dober počitek, sosed medved!« mu je zaklicala veverica.

»In sladko spanje!« je dodal polh, ki je pogledal iz dupla.

»Tudi vidva lepo prezimita in na svodenje!«

S šapo je odstranil sneg iz vhoda in

se z veliko težavo prerinil v notranjost. Veverička se je glasno zasmajala njegovemu naporu. Medved jo je slišal, a v svoji dobrodrušnosti ji ni zameril. S tacami si je uredil ležišče in se ulegel, a v hipu je začutil v stegnu strašno bolečino. Skočil je pokoncu s tako silo, da je z glavo treščil ob strop. Zvezde so mu zaplesale pred očmi. Zarjovel je od velike bolečine. Ulegel se je bil na ježa.

Zunaj sta se veverica in polh kar lomila od smeha, kajti razumela sta, kaj se je zgodilo. Medved je cepetal in stokal. Skelelo ga je stegno in bolela ga je bunka na glavi. Srdito je zamahnil s taco po listju in iz brloga se je po snegu zakotalila siva bodeča žogica. Klobčič se je razvil in siv rilček je povohal zrak. Snežinke so padale nanj in ježka je zazeblo. Trenutek je neodločen stal, potem pa se je začel kobacati nazaj proti brlogu. Vedel je, da medved ni hudoben.

»Toliko listja sem nanosil v njegov brlog, to mu bom povedal, pa mi bo odpustil,« si je mislil ježek.

Medved je nekaj časa godrnjal in ugovarjal, potem pa se je pomiril in legal. Ježek se je stisnil v kot in oba sta zadremala.

Kmalu se je začulo iz brloga enakomerno smrčanje. Veverica in polh sta legla vsak v svoj domek in zaspala.

Z neba so tiho naletavale snežinke, gostejše in gostejše, dokler ni bil ves gozd odet v belino in zimski mir ga je objel.

FR. SKALAR

Ilustriral: R. HLAVATY

USPAVANKA

Spavaj, spavaj sladko dete,
cvetek mojega srca,
sanjam pot v nebesa svete,
sanjam angelčke z neba.

Spavaj dete moje, naj ne
moti te nemir sveta.
Tihe, čuj, so kraške gmajne,
v zvezdah si je svod neba.

Ziblje, boža tebe mama,
cvet dehti okoli koč,
vile čuvajo nad nama
in želijo lahko noč.

Naj te vodijo na trato,
kjer jim cvete večni maj;
spavaj mirno, dete zlato,
z angelčki se tam igraj.

J A P

Piše in riše: M. BAMBIC

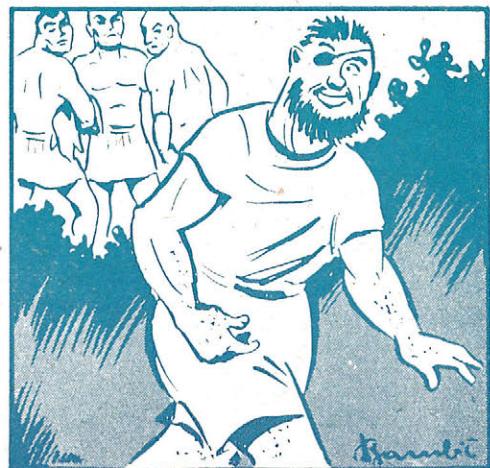
17. Zvečer se vihar poleže, a Jap ne more zaspati. V ušesih mu še vedno zveni smrtni krik uboge Dot. Pa gre na krov in tam, o groza, sliši, kaj še pečeta glavar in krmkar.

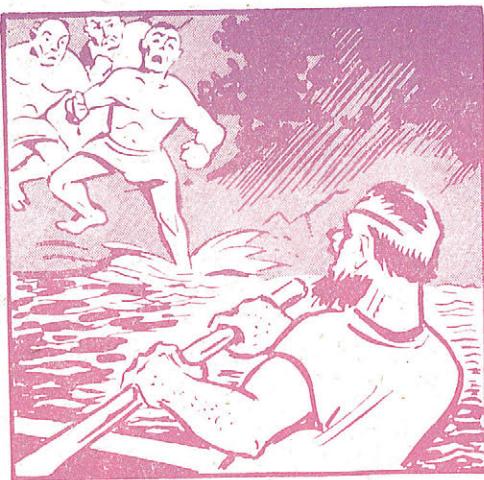
18. »Če mi povedati gusarjem, nam oni nič ne verjeti in Enooki nas ubiti!« vzdihuje kuhan, ko mu Jap pove, kaj je slišal ponoči na krovu. »Enooki hudoben! On reči, ti lagati.«

19. Proti poldnevnu zagledajo samoten otok. Enooki glavar ukaže vzeti kozje mehove in spustiti čoln, da bi na otoku poiskali svežo vodo, ki se je bila med viharjem razlila.

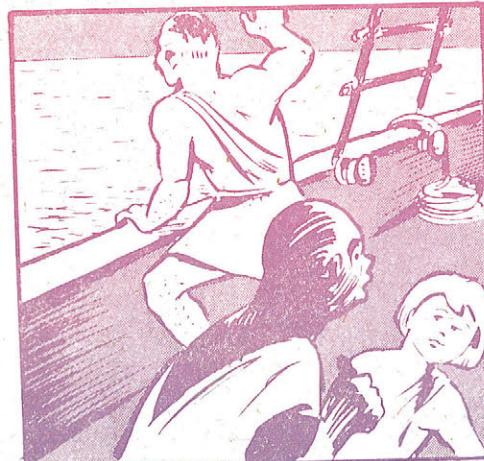
20. Na otoku so gusarji krenili v temen gozd. Tedaj se pa Enooki raztognoti: »Razbojniki! Ali nočete glavarju nositi niti praznega meha?« Hitro krene nazaj k čolnu, kjer je bil puštil kozji meh za vodo.

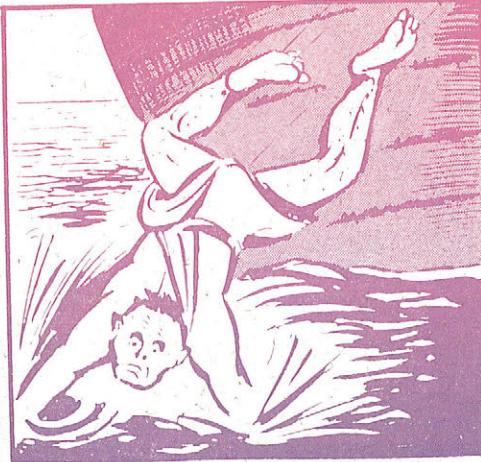
21. Čim pa stopi v čoln, zavesla na morje. »Aha, vi bebc!« se prične rogati osuplim gusarjem. »Kar smo naredimo, prokleti!« mu groze. Toda kdor se le približa čolnu, jo dobi z veslom po glavi, da koj utone.

22. Divje rjoveč se gusarji zaženo v vodo, da bi dosegli čoln. »Živega te oderemo, prokleti!« mu groze. Toda kdor se le približa čolnu, jo dobi z veslom po glavi, da koj utone.

23. Na ladji je krmar že dvignil sidro. S krova pa vzpodbuja krutega glavarja, tuleč: »Le bij pasjeglavec! Ves zaklad bo le za naju...« Tedaj si Jap in črni kuhan namigneta.

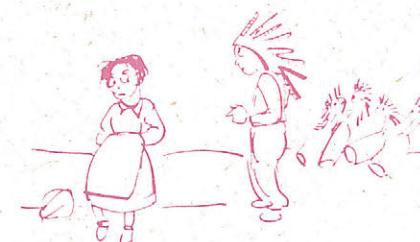

24. »Grdega krmarja vreči v vodo!« zašepeče črni Abu. Oba se silovito zaženeta krmarju pod noge, ga privdigneta in treščita preko ladijske ograje v morje.

bili v svetli otroški sobi. V kotu je grela dobrodrušna lončena peč in prijetno brundala vse popoldne. Otroci so bili sami, kajti mama in očka sta bila skoraj ves dan v prodajalni. Zato so keglje tako vzljubili, da so kegljali ure in ure. Igračke so preživele najlepše dni svojega življenja.

Poglejmo v dom gospe Irme čez teden dni. Otroci ne kegljajo več. Kegli so postali možički in Marija jih sama v kotu zavija v

jopice in polaga spat, dokler se ne približa Ivan in možički postanejo nemudoma Indijanci. Ivan jih naveže na vrv in prične se boj, kajti on je sedaj indijanski junak, ki je prišel reševat ujetnike. Marija ima na glavi bel turban in se drži na moč grdo, ker predstavlja krutega belega poglavara. Beli poglavar je hude jeze, ne da in ne da ujetnikov. Sedaj pa rdeči poglavar naskoči indijanske vrste, poreže v hipu ujetnikom vrv, zbije kruštem belcu z glave turban in ga požene v beg. Indijanci leže rešeni v kotu, ponosni,

ker so postali celo več kot keglji, pravi pravcati Indijanci.

Preteklo je nekaj dni. Igračke so se pravkar veselo spogledovale, ker so otroci gradili z njimi hiše s plotovi in drevesi. Nenadoma pa jih je stresla groza. Ko streha hiše ni hotela stati na glavah štirih kegljev, je Ivan vzel nožiček in jim z nožičem narezal vratove, nato pa jim je odlomil glave. Mala Cvetka je tedaj žalostno zajokala, Ivan pa je naglo skril vse štiri keglje v omaro, da bi jih mama ne videla.

Igračke so ležale pozabljljene v kotu in gotovo so si žezele, da bi jih Ivan ne opazil. Ivan se res ni zmenil zanje; pravkar je iz očetovih časopisov delal torbico za Marijo, kakor se je bil naučil dopoldne v vrtcu. Končno se je lotil papirnatega ptiča, ki bi letal po zraku. Ni in ni mu šlo, zato je jezen odprl vratca peči in vrgel vanjo zmečkane papirje. Veselo so zaplapolali.

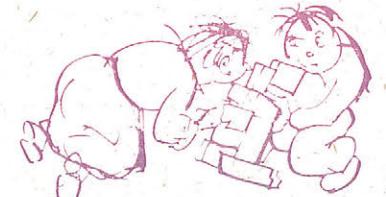
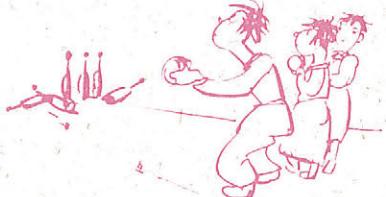
Tedaj se je spomnila na keglje mala Cvetka, ki so jo imele igratke najbolj rade in se je niso prav nič bale. Videč odprta vratca, je naglo pograbila pisano leseno kroglo in jo zalučala v ogenj. Vsem je zastala sapa. Tedaj pa se je krogla, ki je padla prav

Zgodba o kegljih

Gospa Irma je tistega večera pred Miklavžem obstala pred izložbo na Korzu. V dnu izložbe je bilo v dveh vrstah dvanajst bleščeče rumenih kegljev in dve rdeče in modro pološčeni krogli. Gospa je stopila v trgovino.

O, kako so se igratke razveselite lepe, smehljajoče se gospe. Voljno so se pustile zaviti v svilen papir, da čimprej odhite svoji veseli usodi naproti. Že je gospa obstala pred hišo z izveskom PEKARNA — SLAŠČIČARNA, bila je doma. A keglji so si šele na Miklavžev večer lahko ogledali dom gospe Irme in njenih malčkov: Ivana, Marije in Cvetke.

Da, keglji so bili s svojo usodo zadovoljni. Sedaj so

na sredo žerjavice, vžgala v prečudnem modrikastem ognju. Zašumelo je, kot bi zacvrčal skržat, zadišalo je sladko, krogla se je bleščala kakor sonce vse do zadnjega, ko se je hipoma sesedla v pepel. Otroci so vriskali, igračke pa so se stiskale druga k drugi in čakale, kaj bo.

Pozabljeni keglji so spet postali najljubša igrača. Eden za drugim so se razgorevali v modrem siju, se nekaj časa svetili kot sonce, zadišali, zadnjič zaplapolali in se sesedli.

Tedaj je vstopila v sobo gospa Irma.

»Mama!« je zajokala Cvetka in tiščala v roki zadnjo igračko, rdečo kroglo. Mama je zavpila, pritekla bliže in rekla samo eno: »Šibo!«

Toda Ivan se je nečesa domislil. Stekel je k omarici, zgrabil tam svojo jopico in si z njo previdno zavaroval tisti del, po katerem bi morda padati šiba. Tudi Marija si je varno podložila jopico, končno pa sta oba zatlačila jopico tudi Cvetki. Mama je pritekla s šibo v roki. Ivan je zajokal. Tudi Marija se je drla, kar se je dalo. Mala Cvetka pa se je bala kljub jopici, legla je na tla, brcala z nožicami in vpila: »Meni ne, mene ne!« iz hlačk pa ji je gledal kos rokava njene majhne bele jopice. Mama je stopila bliže. Tako je razumela. Toda ko je videla pred seboj tri tako do konca obupane obrazke, ji je nehote šlo na smeh. Povesila je palico. Saj bo dovolj huda kazen, da bodo otroci odslej brez svoje najljubše igrače — kegljev.

In tako se konča zgodba o kegljih iz trgovine na Korzu, ki so si mislili, kakšno veselje je za igračo, če pride otrokom v roke.

Ilustriral: LEO KOPORC

STANA VINŠEK

Mati pri ognjišču

Mati stopi za ognjišče
in kar rabi, to poišče.
Zmesi kruh, zakuhha juho
in zabeli nam prikuho.

Zajemalko v roke vzame,
mleko z žlico nam posname.
Ko pa poldan je odbilo,
nas pokliče na kosilo.

Zdaj pometa, zdaj pomiva,
v skledi meša, v lonček uliva
Ko zaprasketajo veje,
voda v kotlu rada vreje.

SKRIVNOSTNA FOTOGRAFIJA

V majhni japonski vasici Jovuki so bila ogledala popolnoma neznani predmet. Deklice niso vedele, kako so lepe, razen po priznanju, ki so ga jim izražali drugi. V tej vasi sta živela tudi zakonca Kiki-cum in Lili-ce.

Neko jutro je našel Kiki-cum majhno žepno zrcalo. Pobere ta čudni, svetlikajoči se predmet in si ga v nepopisnem začudenju ogleduje. V njem zagleda rjav obraz z zelo živimi očmi.

»Oh, glej, glej,« vzklikne. »Moj pokojni oče! Kako se vendar znajde njegova slika tukaj? Tako dolgo po njegovi smrti? Je to čudež? Ali pa opomin, ki mi ga pošilja moj ljubi oče?«

Dragoceni predmet je zavil v robec in ga spravil v žep. Ko je prišel zvečer domov, ga je hitro skril in ni nič omenil svoji mladi soprogji, boječ se, da ne bi klepetala o tem s svojimi priateljicami. Kiki-cum je živel več dni v zamaknjenju. Nenehno je mislil na čudežni predmet in večkrat na dan je prenehal z delom, ter ga tekel domov občudovat.

Končno je to čudno početje začelo zbujati sum. Lili-ce je sklenila dognati vzrok soprogove zamišljenosti. Skrila se je na vrtu ter opazovala vse kretanje svojega moža in tako ji je uspelo, da ga je zasačila, ko je spet polagal omenjeni predmet v skrivališče. Hlinila se je, kot da ni ničesar zapazila; toda kakor hitro je Kiki-cum odšel, je bilo skrito zrcalo v rokah Lili-ce.

Oh, kakšno presenečenje! Fotografija neke ženske! Ona, neumnica, pa je verjela, da jo Kiki-cum ljubi in misli vedno samo na njo. Pa da bi bila njena tekmovalka vsaj lepa! Grda je, grda, in žalosten je njen obraz!

Vsa iz sebe zaradi jeze in žalosti, se je do večera sprehajala vsa nemirna po stanovanju. Ni se brigala za večerjo. Ko je prišel soprog domov, ga je napadla z jeznimi besedami:

»Tako torej ravnaš z menoj? Misliš, da ne vem, kaj mi skrivaš? Sliko neke ženske! Oh, le ohrani si tisti grdi obraz!«

»Ženske? Lili-ce, ti si znorela. To je fotografija mojega pokojnega očeta. Na cesti sem jo našel, ne vem, po kakem čudežu.«

»Misliš, da ne znam razločevati moškega obraza od ženskega?«

Prepir se je razvnel in grozil uničiti tisto mirno srečo, ki je do tedaj trajala med zakoncema od prvega dne njune poroke. In vse to zradi tiste čudne in skrivnostne fotografije!

Razburljiv preprič je prišel na uho nekemu mimoidočemu duhovniku. Ustavil se je in poslušal. Potem se je odločil posredovati. »Morda,« si je mislil, »gre za malenkosten nesporazum.«

»Draga otroka,« pravi in stopi na prag stanovanja, »kaj pomeni ta nespodobni preprič?«

»Oče, moja žena je znorela.«

»In zato se jeziš? Kriv si! Treba je znati sočustvovati, ker vsi na tem svetu imamo nepopolnosti.«

»Ni res!« izblekne žena, »moj mož je kriv. Skrito ima fotografijo neke ženske.«

»Prisegam, da nimam druge slike razen tiste mojega ubogega očeta!«

»Otroka,« pravi duhovnik, »pokažita mi tisto fotografijo!«

Vzame zrcalo v roko in si ga pazljivo ogleda, potem se mu prav spostljivo prikloni in pravi z razburjenim glasom:

»Otroka moja, nehajta se prepirati in začnita živeti v miru. Oba sta grešila. To je slika častitljivega duhovnika; ne razumem, kako sta se mogla zmotiti.«

Dal jima je svoj blagoslov in odnesel zrcalo med relikvije svetišča.

Siničke

Tri siničke so poleti lovile črvičke in mušice po drevju, jeseni so iskale hrane okrog hiše, pozimi pikale na šipe in drobtinice prosile.

Dve sta bili lepi in veseli, tretja pa je bila drobcena in je glavico povešala.

»Ta pa ne bo zime preživila!« je rekel oče, ko je gledal tri siničke skozi okno.

In res ni preživila. Ko je padel prvi sneg, je ležala na vrtu z nožicami navzgor.

Tako jo je našla Metka tistega mrzlega dne. Pa je odgrebla sneg in skopala majhen grobek. V grobek je položila drobno siničko.

Prišla je pomlad. Iz grobka je pognal šipek. Na šipek sta sedli sinički in peli in bili veseli. Nič nista vedeli, da počiva spodaj drobna njuna sestrica, drobcena sinička.

Nekaj o letalstvu

»Dvanajst ur sem čepel v vlaku in sedaj sem tako truden, da niti misliti ne morem,« toži svojemu znancu utrujeni popotnik, ki je ravnokar prispel z brzovlakom iz nekega oddaljenega kraja.

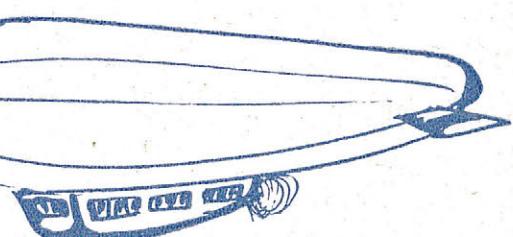
»Isto pot sem jaz pred kratkim opravil v manj kot dveh urah in po končanem potovanju sem bil čil in zbran, kot bi bil pravkar vstal iz postelje. Seveda sem si za potovanje izbral hitrejše in udobnejše prometno sredstvo. Potoval sem namreč s potniškim letalom!« je znanec zaključil svoj odgovor.

Letalo je čudovit izum. Ni še dolgo tega, kar si ljudje niso upali niti pomisliti, da bi lahko leteli kot ptiči. Ko so bili vaši dedki in babice še otroci, ni bilo nobenih letal.

Balone so poznali sicer že pred dobrimi sto leti, vendar so bili za prevoz neuporabni. Z balonom si ne moremo izbirati poti, leti pač tja, kamor ga žene veter. Letalec, ki se nahaja v košari, viseči pod balonom, lahko vpliva na dviganje balona s tem, da odvrže del tovora (nalašč za to pripravljeni pesek v vrečah) ali pa na spuščanje balona tako, da izpusti nekoliko plina, s katerim je balon napolnjen. Balone polnijo s plinom, ki je lažji od zraka. Za polnjenje uporabljo vodik in helij.

Clovek si je pa želel poleta do nekega določenega cilja. Zato so zgradili zrakoplove, ki jih je bilo moč voditi. Tako so nastali ogromni zrakoplovi, ki jih gotovo poznate tudi pod imenom cepelin. Cepelinji so bili pa veliki in nerodni in mnogo se jih je prav zaradi neokretnosti ponesrečilo.

Gradnja cepelinov je bila na višku, ko so pričeli graditi prva letala. Za začetnika letalstva štejejo inženirja Lilienthala, ki si je sam zgradil brezmotorno jadralno letalo, a je pri svojih poizkusih tudi izgubil življenje. Kmalu pa so poskušali jadralna letala opremiti s pogonskimi motorji. Z motornim letalom je uspel prvi polet bratoma Wright leta 1903. Tudi Slovenci smo že leta 1908 imeli prvega letalca, Edvarda Rusjana iz Gorice, ki si je sam zgradil letalo in poletel iz Zagreba do Beograda, kar je bil v tistih časih neverjeten uspeh. Leto

kasneje se je Rusjan smrtno ponesrečil nad Beogradom.

Današnja letala so zelo malo podobna letalu bratov Wright. V modernih potniških letalih je prostora tudi za več kot 100 potnikov. Potovanje v takih letalih je zelo udobno. Za potnike so pripravljena celo ležišča, kopalnice, jedilnice in čitalnice.

Posebno letalo je helikopter. Nima kril, ki bi ga nosila, temveč ga nosi velik zračni vijak (propeler) s kraki, ki so veliki kot pri mlinu na veter. Nagib krakov se lahko spreminja in s tem pilot dviga ali spušča helikopter. Za pristanek potrebuje zelo malo prostora in lahko na primer pristane na ravni strehi vsake hiše. Helikopter je zelo primeren za reševanje ponesrečencev.

Tudi nad našimi kraji ste lahko že večkrat zaslišali značilno piskanje in hrumenje letal na reaktivni pogon. Hitrost teh letal je lahko večja od hitrosti zvoka t. j. 330 m na sekundo. Pravimo, da je letalo, ki je doseglo nadzvočno brzino, prebilo zvočni zid. Najhitrejše reaktivno letalo je letelo že s hitrostjo nad kilometr v sekundi. Hitrost prvega letala bratov Wright ni pa bila niti 20 metrov v sekundi!

Človek pa ne miruje. Zgraditi hoče letalo, s katerim mu bo omogočeno potovanje v vesolje. Pri takih poletih bo pa moral premagati silne daljave in zato tudi povečati hitrost letala. Verjetno smo že na pragu takih dogodkov.

STANA VINŠEK

Letni časí

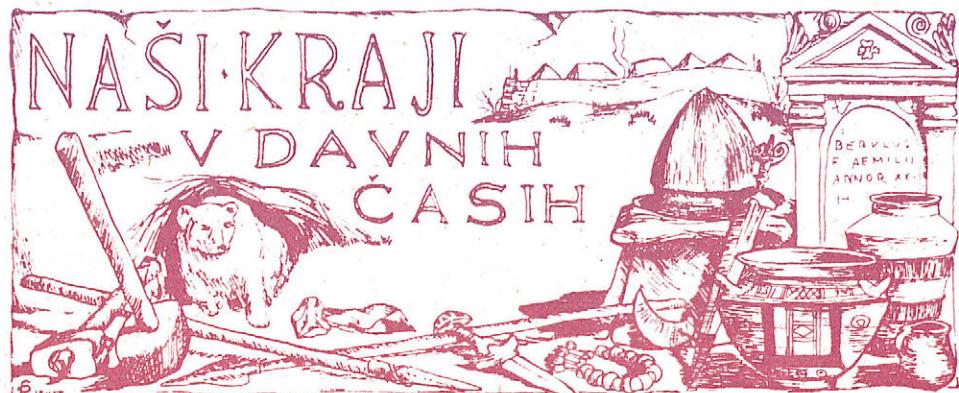
Kadar sveže zadehti nam s trat,
vemo vysi, da bo prišla —

Kadar zakipi povsod nam cvetje,
vemo vsi, da bo prišlo —

Kadar zjutraj mraz je že strupen,
vemo vsi da bo prišla —

Kadar golo nam vejevje kima,
vemo vsi, da zdaj prihaja —

Ilustriraj: M. BAMBIC

Piše in riše SAMO PAHOR

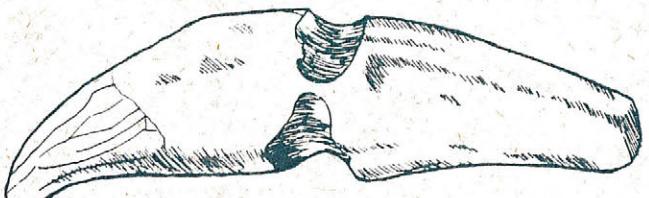
NAJSTAREJŠI PREBIVALCI NAŠIH KRAJEV

V davnih časih se je v naših krajih podnebje večkrat temeljito spremenilo. Zdaj je bila vročina kot sredi Afrike, potem pa mraz kot v Sibiriji. To se je večkrat ponovilo in po raznih znakih sodimo, da je štirikrat nastopil prav hud mraz. Ta mrzla obdobja imenujemo ledene dobe. Gore sta tedaj pokrivala sneg in led več sto metrov na debelo. V dolini Soče je stal 60 km dolg ledenik — ledena reka —, ki je segal ob najhujšem mrazu do Tržiča. Trem toplim presledkom med takimi mrzlimi obdobji pravimo medledene dobe. Iz zadnje od teh imamo prve ostanke živali v naših krajih. Takrat so pri nas živeli nosorogi, hijene, panterji, jamski levi in medvedi; potem še več vrst jelenov in srnjakov in drugih manjših živali. Na Opčinah so našli čeljust, na trgu Perugino nekaj zob nosoroga. Ostanke ostalih živali pa po raznih skalnih votlinah, ki jim pravimo pečine ali pejce.

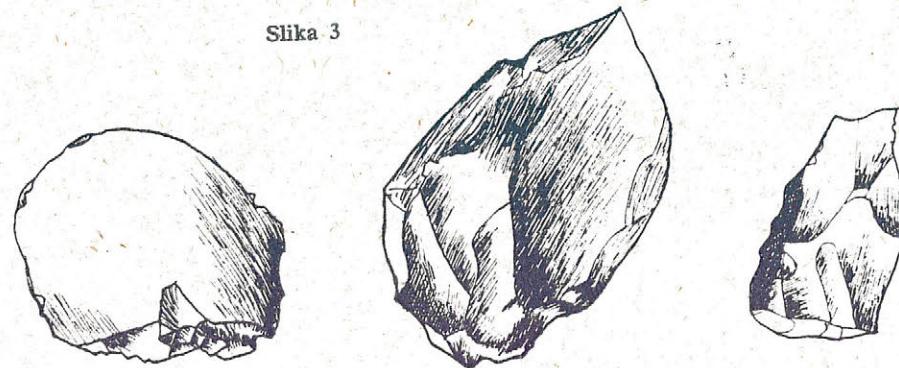
Vistem času, pred nekako 150.000 leti, so se pojavili v naših krajih prvi ljudje. Bili so takrat še zelo redki in niso imeli stalnih bivališč. Hranili so se s sadeži, koreninami in zelišči, ki so jih nabirali v gozdu, ter z mesom ubitih živali. Tako so se pomikali po deželi, iskali predele, kjer sadeži še niso bili obrani in sledili živalim, ki so jih najraje lovili. Ko se je približala zima, so si poiskali kako suho in zavetno votlino, ki jih je varovala pred slabim vremenom. Taka postaja praljudi je bila v naših krajih pečina Pod kalom pri Nabrežini.

Ko so jeseni prišli do votline, so s kričanjem in lučanjem kamenja spravili iz nje jamskega medveda, ki se je pripravil na zimsko spanje. Tedaj se je proti zverini zaletel najhrabrejši mož iz krdela. Bliskovito je zamahnil in z ostrim kamnom lopnil medveda po zgornjem delu nosa, kjer je bil medved zelo občutljiv. Medved je zarenčal, se zamajal in zvrnil na tla; potem je še zahropel, se malo stresel in pognil. Ljudje

so ga nekajkrat zalučali, da bi se prepričali, ali je resnično mrtev. Nato so planili nanj in ga začeli s preprostim orodjem devati na kose. Grobo obtolčen ploščat kamen je služil kot rezilo. Z njim (glej sliko 1) so prebili in odrli kožo ter razrezali meso. S koničasto obtolčenimi kamni, ki so jih rabili kot šila ali dleta, (slika 2) so razbili kosti. Zelo jim je namreč ugajal mozeg. Meso so spekli. Kuhati tedaj še niso znali in sploh niso poznali posode. Iz kože so naredili obleke ali odeje. Ostre zobe, podočnike pa so izbili iz čeljusti, jih okoli in okoli primerno zarezali (kot kaže slika 3) ter si jih nato privezali za pas ali okoli vratu, ker so bili prepričani, da jim potem drugi medvedje ne bodo mogli do živega. Od tedaj se je še do danes ohranil običaj, da obesimo za pas ali okoli vratu kako svetnjico ali obesek, da bi bili varni ali srečni.

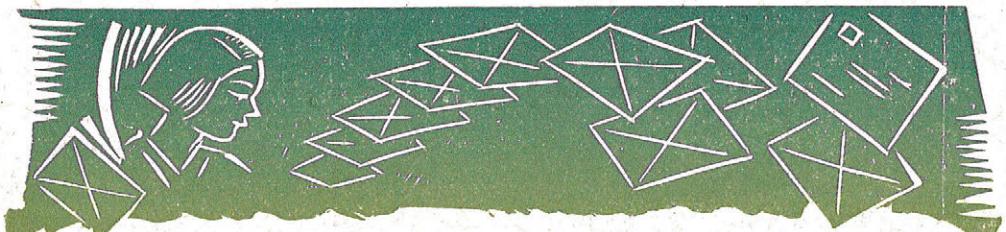
Slika 3

Slika 1

Nato so v votlino nanosili suhega listja za ležišča in dračja za ogenj. Žene so v okolici nabirale zadnje jesenske sadeže, ruvale užitne koreninice in se včasih odpravile na morsko obalo nabirat školjke. Možje pa so po okoliških gozdovih in pečinah lovili velike in male živali. Na spomlad, ko je odnehal mraz, je vse krdeло zapustilo votlino in odšlo daleč po deželi iskat živali, korenin in zelišč.

Tako so živeli leto za letom več desetisoč let brez velikih sprememb dokler se ni pojavilo drugo pleme, bolj spretno in razumno, ki je prve prebivalce naših krajev premagalo in uničilo. Toda o tem bo govora drugič.

Naši mali dopisniki

V MUZEJU

Ko nam je gospod ravnatelj povedal, da pojdemo v muzej, smo bili vsi veseli. Kmalu potem smo res obiskali muzej. Bilo je zelo lepo. V muzeju smo videli mnogo zanimivih stvari. Veliko zanimanje je med nami vzbudila kitova glava, ki je zelo velika. V neki sobi smo videli mnogo rib in tudi zelo mnogo raznovrstnih školjk. V drugi sobi smo opazili morskega psa, labode, štorklje, ki imajo zelo dolge noge, nadalje tudi belega in rjavega medveda. Tam je bilo dosti divjih živali, kač in želv pa tudi dosti raznovrstnih ptic. Vse smo si z zanimanjem ogledovali. Da smo si lahko vse ogledali, smo se v muzeju mudili precej dolgo.

ČEBULEC SONJA

POČITNICE V JUGOSLAVIJI

Ob pričetku šolskih počitnic sem odpotovala v Jugoslavijo. V kraju, kjer sem preživila del počitnic, sem se zelo zabavala, ker sem imela mnogo prijateljic. Igrale smo se vse dneve ter hodile na pašo. Nekega dne sem šla na Reko. Reka je zelo lepo mesto in važno jugoslovansko pristanišče ob Jadranskem morju. Na Reki sem videila marsikaj zanimivega. Tudi kopala sem se na Reki. V kopališču je bila na vodi gugalnica. Otroci so se gugali in kar z gugalnicami skakali v morske valove.

Po povratku v Trst, mi je bilo nekaj časa precej dolgčas po vseh lepih zabavah in po prijateljicah, ki sem jih spoznala med počitancami. Ko pa se je pričela šola, sem se zopet privadila učenju in sedaj prav rada živim zopet v Trstu.

BATISTA LUČKA
Sv. Jakob, III. razr. osn. šole

KAJ BI RAD POSTAL

Sedaj obiskujem V. razred. Upam, da bom šel prihodnje leto v srednjo šolo, ker bi se rad po končani šoli vpisal na igralsko šolo. Rad bi postal gledališki igralec. To želijo nosim v srcu že dolgo časa. Ko še nisem hodil v šolo, sem rad doma sam ali skupaj z bratom igrал in deklamiral razne pesmi. Igral sem tudi že na odrnu. Kakor rad igram, tako tudi rad igro režiram sam, včasih pa tudi sam kaj napišem. V svojo vlogo se vedno zelo vživim. Pozabim na vse svet. Življenje igralca mi je tudi zato všeč, ker je v tem poklicu vedno kakšna sprememb, to so vaje, nastopi, scenariji, šminkanje, oblačenje in drugo.

Razen poklica igralca mi ugaja tudi poklic urednika. Sedel bi za lepo pisalno mizo in imel vse papirje lepo v redu. Tudi poklic časnikarja mi ugaja, ker bi pisal razne članke, posebno gledališke kritike. Kdo ve, morda se mi bo uresničila ena izmed teh treh želja.

VERČ SERGII

Sv. Jakob, V. razr. osn. šole

MOJ PTIČEK

Neki gospod, po imenu Berto, je rekel, da mi podari ptička, kadar bom imel kletko. Želel sem ga imeti čimprej. Zato sem šel k vsakemu prijatelju vprašat za kletko. Toda nobeden je ni imel. Bil sem zelo žalosten. Končno sem šel prosit za kletko gospoda Berta. Imel pa je zelo grdo kletko, ki je ni hotel niti pokazati. Hotel sem jo dobiti, čeprav je bila grda. Bil sem zelo zadovoljen. Šele mnogo pozneje smo kupili novo kletko z lepo samičko.

PEROSA AELKSANDER
Općine IV razr osn šole

DRAGI GALEB!

Hotela bi Ti povedati kaj o mojem izletu na Pohorje in o lepotah, ki jih skriva v sebi to slovensko gorovje.

V letosnjih počitnicah sem namreč šla na izlet v Maribor. Že iz vlaka so mi razkazovali pot, po kateri vozi pohorska vzpenjača. Kmalu smo dospeli na kolodvor, kjer so nas čakali sorodniki. Po kratki hoji smo prišli do hiše, kjer stanujejo. Povečerjali smo in legli k počitku. Ko smo zjutraj vstali, smo z balkona opazovali Pohorje. Nestrpno sem čakala na ukaz: »Gremo!« Končno je res napočil ta srečni trenutek. Vzeli smo torbe in odšli. Z avtobusom smo dospeli do spodnje postaje pohorske vzpenjače. Tu smo se vkrcali v gondolo, ki nas je peljala visoko nad prepadi. Gledala sem skozi okno in pogovarjali smo se o vzpenjači. Povedali so mi, da ima pohorska vzpenjača 52 gondol, ki jim pravijo tako, ker se guagojajo v zraku. Po 20 minutah prekrasne vožnje smo dospeli na vrh. Odpravili smo se naprej in gledali na table — kažipote — na katerih piše koliko minut je do kake koče. Dospeli smo do Mariborske koče. Tu smo se ustavili in okreplčali. Ker sem se igrala s smolo, sem morala k bližnjemu studencu, da sem se umila. Popila sem malo studenčnice, kar mi je zelo dobro delo. Počasi smo šli do vzpenjače in se vračali domov, veseli lepega izleta. Tega izleta sem bila zelo vesela, kajti spoznala sem del lepote slovenske zemlje.

GRUDEN ŽIVA
Općine, V. razr. osn. šole

DOLINA V MARIJANIŠCU NA OPCINAH

V Marijanisu na Općinah imamo dosti lepih in zanimivih reči. Ob prostem času se zelo radi igramo na prostranem dvorišču, po parku pa ne smemo tekati. Blizu parka je iz kamnov zgrajen precej visok stolp, ki mu pravimo »toreto«. Na stolpu smo le z dovoljenjem gospoda ravnatelja. S stolpa je lep razgled. Največ veselja pa nam nudi dolina, ki se nahaja za poslopjem Marijanisa. V tej dolini je mnogo mladih dreves, ki so jih posadili šolarji ob priliki praznika dreves. Gospod ravnatelj nam večkrat govori kako naj varujemo drevesa in rastline. Če gospod ravnatelj zve, da lomimo veje dreves, nas strogo kaznuje. Po pobocju doline so učenci osnovne šole na Općinah tudi letos, 22. nov., na dan pogozdovanja posadili okrog 100 mladih borov. Ta dolina nas zelo privlačuje. Okrog nje so

velike skale, za katerimi se skrivamo. V dolini sami pa je mala trata, kjer breamo žogo in se lovimo. Z nami se večkrat igra tudi naš pes, ki mu je ime Lukš. Ce pride kdaj k nam v Marijanisče, vam bom zelo rad pokazal »toreto«, prelepo dolino, Lukša, park in še marsikaj drugega lepega in zanimivega. Do takrat pa na veselo svidjenje.

CERNIGOJ TULIJ
Općine, IV. razr. osn. šole

KAKO SEM PREZIVELA POCITNICE

Počitnice so bile zelo dolge. Napravila sem izlet v Ljubljano, na Bled, v Bohinj, v Postojno, Kamnik in v Kamniško Bistrico. V Jugoslaviji imam sestrično. Z njo sem skoraj vsak dan gnala krave na pašo. Pasla smo jih pri potoku. Ob povratku s paše, smo med potjo nabirale lešnike. Čez nekaj tednov smo se z vlakom odpeljali v Ljubljano. Drugo jutro smo nadaljevali pot v Kamnik in Kamniško Bistrico. Zjutraj je bila gosta meglja, a kmalu je zasijalo jutranje sonce in megla se je razgubila. Peljali smo se preko Save. Krasen je bil razgled na Kamniške planine. Šli smo k izviru reke, ki izvira izpod skal. V velikih gozdovih so orli, ki imajo tam svoja gnezda. Na Bledu sem videla cerkev, ki je bila sezidana leta 1004. Po jezeru sem se peljala s čolnom.

COLJA ALENKA
Sv. Jakob, V. razr. osn. šole

MOJE POTOVANJE PO AVSTRIJI

Letos sem bila prvič v Avstriji. Meseca junija sem potovala po lepi Koroški in videnja zelo lepe kraje. Najbolj sta mi ugašala veliko Vrbsko jezero in Veliki Klek (Grossglockner). Vrbsko jezero je zelo lepo in veliko. V dolžino meri okoli 18 km zračne črte. Obdano je z velikimi hoteli in krásnimi vilami. Po jezeru smo se peljali s parníkom do otoka, kjer sta dve prav starci cerkvici. Bili smo tudi na Millstátskem jezeru, ki je tudi zelo lepo. V nedeljo zjutraj smo se odpeljali v avtom na Veliki Klek in sicer do hotela »Franz Josef«, ki stoji v višini 2.418 m. Prvič v svojem življenju sem videla ledeniški. Ob straneh ceste je bilo še vedno dosti snega. Sam Veliki Klek je visok 3.798 m. Tega razgleda ne bom nikdar več pozabila. Nazaj grede smo se ustavili še v Beljaku in smo tako zaključili ta krasno uspeli izlet.

BRATOŽ MARA
Sv. Jakob, V. razr. osn. šole

ZA BISTRE GLAVE

REBUS

KRIŽanke

		1		
2		3		
4				
5				

	6			
7		8		
9				
10				

	11			
12		13		
14				
15				

Vodoravno: 2. nasprotno od črn; 4. mesto ob koncu dolgega in ozkega zaliva v Jadranskem morju; 5. spanje; 7. streljanje in pregnanje divjačine; 9. nasprotno od debel; 10. orožje; 12. ptič; 14. nasprotno od reven; 15. beri nazaj besedo dar.

Napicno: 1. dolžinska mera; 2. brez čevljev; 3. spakedranka za plačilo; 6. oseba pri krstu ali birmi; 7. lepilno sredstvo; 8. nasprotno od manj; 11. kakšen je kdor ima roge?; 12. prostor v cerkvi kjer pojeto; 13. druga beseda za plod.

ZAGONETNI BESEDI

Milko Bambič

1 Prelepo, sladko nam zveni,
če pa spredaj Z dobi,
o vsem mogočem govorji.

2 S K koristna je posoda,
zajema z njo se voda;
z N pa dobiš človeka,
ki bedarije čveka.

REŠITVE IZ 1. ŠTEVILKE

1. REBUS: Sodnik sodi.

2. STEBRIŠČE: Vodoravno: 1. repa, 2. bor, 3. Gorica, 4. Rab, 5. dan, 6. riba, 7. pek, 8. fotograf, 9. mlaj, 10. Mara, 16. a, 17. brada, 18. Sava. — Navpično beremo v zasenčenih kvadratih: Preljubo doma, kdor ga ima.

3. UGANKI: Žoga — senca.

4. POSETNICI: Pozabljenim — Simon Gregorčič.

REŠITVE SO POSLALI: Ban Darko, učenec V. razr. osnovne šole pri Sv. Jakobu; Trampuž Vojka, učenka V. razr. osnovne šole pri Sv. Jakobu; Kocjančič Marica, učenka IV. razr. osnovne šole v Cerovljah in Ivo Valetič, učenec IV. razr. osnovne šole v ul. Donadoni (rešitev stebrišča je nepopolna).

Prvi trije prejmejo za nagrado slovensko mladinsko knjigo.

PRIPOMBА UREDNIŠTVA: Oho, kaj pa naj to pomeni? Ali so pridni reševalci, ki so lansko leto pošiljali rešitve še težjih ugank, letos zaspali? Mogoče, pravimo pa res samo mogoče, so pa tako strašansko pridni in ves ljubi dan čepe pri šolskih knjigah! Hm, tega skoro ne bi izverjeli, prav res ne. No, pa počakajmo! Videli bomo, kako se bodo izkazali pri reševanju ugank priobčenih v tej številki Galeba.

Tri izžrebane reševalce že čakajo lepe slovenske mladinske knjige. Pohitite in pošljite rešitve današnjih ugank uredništvu Galeba, Općine pri Trstu — Opicina, Trieste, najkasneje do 10. januarja 1959.

CENA 50 LIR